

Declarația organizațiilor mass-media privind refuzul Consiliului Coordonator al Audiovizualului de a prelungi de drept licența Pro TV Chișinău

Organizațiile neguvernamentale de media își exprimă îngrijorarea în legătură cu anunțul Consiliului Coordonator al Audiovizualului potrivit căruia CCA nu va prelungi licența Pro TV Chișinău, aceasta urmând a fi scoasă la concurs.

Inițial, în scrisoarea de răspuns la solicitarea Pro TV, CCA a enunțat că demersul postului de televiziune nu întrunește condițiile prevăzute de art.24 al Codului Audiovizualului, deoarece pe parcursul de valabilitate a licenței Pro TV nu ar fi respectat toate prevederile legislației audiovizuale și condițiile licenței de emisie. Însă cele patru cazuri calificate drept derogări de la prevederile legislației în vigoare, adunate pe parcursul a 5 ani, sunt singulare și irelevante.

Ulterior, președintele CCA, Gheorghe Gorincioi, a afirmat, în cadrul conferinței de presă din 12 decembrie 2008, că autoritatea de reglementare nu va prelungi licența Pro TV deoarece, potrivit prevederilor art. 26 al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie, adoptat prin hotărâre de Parlament, se prelungesc doar licențele de emisie „obținute în temeiul Codului Audiovizualului”. În mod evident, CCA recurge astfel la un tertip formal, deoarece conform legii, art. 24 din Codul Audiovizualului (1), “licența de emisie se prelungește de drept radiodifuzorului, la solicitare, dacă acesta a activat în conformitate cu prevederile prezentului cod și a respectat, pe parcursul termenului de validitate a licenței de emisie, condițiile prevăzute în ea”.

Dreptul radiodifuzorilor de prelungire de drept a licenței de emisie, consfințit de Codul audiovizualului, a fost anulat de Hotărârea Parlamentului nr. 433-XVI din 28.12.2006. Pe de o parte, faptul că o hotărâre a Parlamentului modifică o prevedere a unei legi organice – Codul audiovizualului, adoptată cu votul majorității deputaților aleși, este în contradicție cu Constituția R. Moldova, iar pe de altă parte, încalcă normele europene prin aplicarea discriminatorie a legii față de radiodifuzorii locali.

Considerăm că, dacă s-ar fi ghidat de spiritul legii, dacă ar fi ținut cont de interesul publicului și drepturile radiodifuzorului, CCA ar fi dat curs solicitării legitime a radiodifuzorului de prelungire a licenței în afara concursului.

Suntem îndreptățiți să credem că acțiunile CCA se înscriu într-o tendință tot mai pronunțată a autorităților din Republica Moldova de a intimida presa independentă și de a monopoliza principalele surse de informare în masă, lipsindu-i pe cetățeni de surse alternative de informare în preajma campaniei electorale. Amintim cu acest prilej că, în câteva rânduri, reprezentanți ai PPCD în Parlament, au formulat acuzații nefondate, fără precedent, la adresa Pro TV, afirmând că activitatea acestui post “se încadrează în multiplele scenarii de subminare a intereselor naționale ale Republicii Moldova, puse la cale de neprietenii țării din afară”, iar pe data de 29 noiembrie, vicepreședintele Parlamentului Republicii Moldova, președintele PPCD, Iurie Roșca, a amenințat în mod direct PRO TV că va fi închis.

Îngrijorarea noastră se întemeiază și pe faptul că, în lipsa unor criterii clare și transparente de apreciere a serviciilor de programe și de departajare a solicitanților în baza cărora să se atribue frecvențele radio și canalele TV, în urma concursurilor desfășurate de CCA, din peisajul mediatic au dispărut radiodifuzori afirmați în timp și cu priză la public, precum Radio 103,5FM din Bălți sau TVR1; au fost luate decizii arbitrare și inexplicabile publicului larg, ca să cităm doar bilanțul ultimului concurs, când nu au fost acordate frecvențe unor posturi de radio și TV deja afirmate pe piața mediatică printre care Vocea Basarabiei, Pro FM, Radio Noroc, Radio 21, Pro TV Chișinău, Muzica TV, în condițiile în care alte posturi absolut necunoscute, precum Radio 10 și VDT, au obținut 5 frecvențe din 8 solicitate, respectiv 8 canale din 11 solicitate. Totodată anumite instituții audiovizuale (bunăoară, radio Antena C și postul de televiziune NIT), a căror activitate a generat obiecții ale CCA în perioada de până la concurs, au obținut, totuși, ceea ce au solicitat: Antena C – 6 frecvențe din 7, iar NIT – 12 din 12.

Organizațiile neguvernamentale de media sunt în drept să-și exprime rezerve față de gradul de independență al CCA, odată ce acesta ia parte la niște acțiuni concertate, inițiate în afara instituției autorității de reglementare a domeniului audiovizualului. Presiunile politice exercitate asupra unui radiodifuzor urmas, în opinia semnatarilor, să motiveze CCA să examineze cazul în ședință publică și de o manieră în care, conform Codului Audiovizualului, ar fi fost asigurat și protejat atât interesul publicului, cât și drepturile și libertățile radiodifuzorului. Or, tocmai aceste principii au stat la temelia noului cadru juridic ce urma să accelereze procesele de constituire în R. Moldova a unui audiovizual bazat pe valori democratice și standarde europene.

Deși s-a angajat să edifice o societate constituită pe valori democratice, R. Moldova, tradițional, are restanțe la capitolul libertății mass-media, inclusiv pe segmentul audiovizualului. Un test incontestabil al transformărilor democratice îl constituie atitudinea guvernării față de mass-media, în special în campaniile electorale. În acest context se cere făcută o paralelă: în anul 2004, în ajunul alegerilor parlamentare (în luna decembrie), un post de televiziune (NIT), considerat în societate progubernamental, a obținut licențe pentru mai multe frecvențe, iar în 2008, în ajunul alegerilor parlamentare, un post de televiziune (Pro TV Chișinău), considerat în societate independent și profesionist, riscă să-și piardă licența pentru frecvențele utilizate. Sunt doar două exemple care denotă modul în care autoritățile percep rolul mass-media în societate și, în special, în perioada campaniilor electorale. De aceea, preconizatul concurs pentru frecvențele Pro TV trezește îngrijorări fondate ale societății, iar CCA va trebui să susțină un examen de integritate a unei autorități independente și în serviciul publicului.

În situația creată îndemnăm autoritățile statului R. Moldova să-și onoreze angajamentul intern și extern de adeziune la valorile europene, inclusiv prin protejarea și asigurarea pluralismului și diversității pe segmentul audiovizualului. Atenționăm CCA asupra responsabilității ce-i revine în procesul dezvoltării audiovizualului autohton prin sprijinirea radiodifuzorilor în condițiile legii și prin promovarea interesului public. Facem apel către toate instituțiile sociale din țară să contribuie la susținerea demersului Pro TV de a-și exercita și în continuare misiunea publică ce-i revine unui radiodifuzor și să supravegheze modul în care CCA va asigura prelungirea activității acestui post de televiziune. Ne adresăm ambasadelor, reprezentanțelor organismelor internaționale acreditate la Chișinău, organizațiilor europene și internaționale interesate de procesul democratizării societății moldovenești să ia atitudine și să sensibilizeze autoritățile moldovenești asupra gravității consecințelor pentru societate a eventualei dispariții a unui post de televiziune afirmat, vizionat și apreciat de public.

Asociația Presei Electronice
Centrul Acces-info
Centrul Independent de Jurnalism
Centrul Tînărului Jurnalist din Moldova
Centrul de Investigații Jurnalistice
Comitetul pentru Libertatea Presei
Asociația Presei Independente
Uniunea Jurnaliștilor din Moldova

Notă: La momentul publicării lista semnatarilor rămâne deschisă pentru toți acei care sunt gata să adere la mesajul Declarației.

15 decembrie 2008